

सत्यमेव जयते

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार

वर्ष ११, अंक १(१०)]

बुधवार, जानेवारी १, २०२५/पौष ११, शके १९४६

[पृष्ठे ३, किंमत : रुपये २३.००

असाधारण क्रमांक १०

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम.

अनुक्रमणिका

सन २०२५ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १०.—महाराष्ट्र मूल्यवर्धित कर अधिनियम, २००२ यात आणखी सुधारणा करण्यासाठी अधिनियम.	..	..	..	पृष्ठे १-३
--	----	----	----	---------------

दिनांक ३१ डिसेंबर २०२४ रोजी माननीय राज्यपालांनी संमती दिलेला महाराष्ट्र विधानमंडळाचा पुढील अधिनियम माहितीसाठी, याद्वारे, प्रसिद्ध करण्यात येत आहे.

सतिश वाघोले,
सचिव (विधि विधान),
महाराष्ट्र शासन,
विधि व न्याय विभाग.

सन २०२५ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक १०.

(माननीय राज्यपालांची संमती मिळाल्यानंतर “महाराष्ट्र शासन राजपत्रात” दिनांक १ जानेवारी २०२५ रोजी प्रथम प्रसिद्ध केलेला अधिनियम.)

महाराष्ट्र मूल्यवर्धित कर अधिनियम, २००२ यात आणखी सुधारणा
करण्यासाठी अधिनियम.

२००५ चा **ज्याअर्थी**, यात यापुढे दिलेल्या प्रयोजनांसाठी, महाराष्ट्र मूल्यवर्धित कर अधिनियम, २००२ यात
महा. ९. आणखी सुधारणा करणे इष्ट आहे; **त्याअर्थी**, भारतीय गणराज्याच्या पंच्याहत्तराव्या वर्षी, याद्वारे, पुढील
अधिनियम करण्यात येत आहे :—

संक्षिप्त नाव.

१. या अधिनियमास, महाराष्ट्र मूल्यवर्धित कर (सुधारणा व विधिग्राह्यीकरण) अधिनियम, २०२४, असे म्हणावे.

सन २००५ चा
महाराष्ट्र अधिनियम
क्रमांक ९ याच्या
कलम २ ची
सुधारणा.

२. महाराष्ट्र मूल्यवर्धित कर अधिनियम, २००२ (यात यापुढे ज्याचा निर्देश, “मुख्य अधिनियम” असा केला आहे) याच्या कलम २ मधील,—

२००५ चा
महा. ९.

(एक) खंड (२२) नंतर, पुढील खंड समाविष्ट करण्यात येईल आणि तो, १ एप्रिल २००५ पासून समाविष्ट करण्यात आला असल्याचे मानण्यात येईल :—

“(२२क) “किरकोळ विक्री केंद्र” याचा अर्थ, ज्यामध्ये, मोटार स्पिरीटची किरकोळ विक्री करण्यासाठी एक किंवा अधिक वितरण पंप पुरवण्यात आले आहेत असे भरण केंद्र, असा आहे.

स्पष्टीकरण.—या खंडाच्या प्रयोजनार्थ, “किरकोळ विक्री” या संज्ञेचा अर्थ, एका वेळी कोणत्याही एका ग्राहकास २५०० लिटरपेक्षा अधिक नसेल इतक्या मोटार स्पिरीटची विक्री करणे, असा आहे.”.

(दोन) खंड (२४) मधील, स्पष्टीकरणामध्ये, परिच्छेद (ख) मधील, उप-परिच्छेद (पाच) मध्ये, पुढील स्पष्टीकरण जादा दाखल करण्यात येईल आणि ते, १ एप्रिल २००५ पासून जादा दाखल करण्यात आले असल्याचे मानण्यात येईल:—

“स्पष्टीकरण.—या उप-परिच्छेदाच्या प्रयोजनांसाठी, याद्वारे असे स्पष्ट करण्यात येते की, त्या त्या वेळी अंमलात असलेल्या अन्य कोणत्याही कायद्यामध्ये अथवा कोणत्याही न्यायालयाच्या, न्यायाधिकरणाच्या किंवा प्राधिकरणाच्या कोणत्याही न्यायनिर्णयात, हुकूमनाम्यात किंवा आदेशात काहीही अंतर्भूत असले तरी, विधिसंस्थापित असलेला किंवा नसलेला, कोणताही संघ किंवा व्यक्तींचा निकाय आणि त्याचे सदस्य हे, दोन स्वतंत्र व्यक्ती असल्याचे मानण्यात येतील आणि परस्परांतील मालाचा पुरवठा हा, अशा एका व्यक्तीकडून दुसऱ्या व्यक्तीकडे करण्यात आला असल्याचे मानण्यात येईल;”.

सन २००५ चा
महाराष्ट्र अधिनियम
क्रमांक ९ याच्या
कलम ३७ ची
सुधारणा.

३. मुख्य अधिनियमाच्या कलम ३७ मध्ये, पोट-कलम (१) मधील, “कोणत्याही संविदेत त्याविरुद्ध काहीही अंतर्भूत असले तरी, परंतु त्या त्या वेळेस अंमलात असलेल्या कोणत्याही केंद्रीय अधिनियमातील प्रथम भार निर्माण करण्यासंबंधीच्या कोणत्याही तरतुदीस अधीन राहून,” या मजकुराऐवजी, “त्या त्या वेळी अंमलात असलेल्या कोणत्याही कायद्यात, किंवा कोणत्याही संविदेत एतद्विरुद्ध काहीही अंतर्भूत असले तरी,” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल आणि तो, १ एप्रिल २००५ पासून दाखल करण्यात आला असल्याचे मानण्यात येईल.

विधिग्राह्यीकरण व
व्यावृत्ती.

४. (१) कोणत्याही न्यायालयाच्या किंवा न्यायाधिकरणाच्या कोणत्याही न्यायनिर्णयात, हुकूमनाम्यात किंवा आदेशात एतद्विरुद्ध काहीही अंतर्भूत असले तरी, १ एप्रिल २००५ रोजी सुरू होणाऱ्या आणि महाराष्ट्र मूल्यवर्धित कर (सुधारणा व विधिग्राह्यीकरण) अधिनियम, २०२४ (यात यापुढे ज्याचा निर्देश, “उक्त अधिनियम” असा केला आहे) याच्या प्रारंभाच्या दिनांकाच्या लगतपूर्वीच्या दिनांकास संपणाऱ्या कालावधीमध्ये, महाराष्ट्र मूल्यवर्धित कर अधिनियम, २००२ (यात यापुढे, या कलमात, ज्याचा निर्देश, “मूल्यवर्धित कर अधिनियम” असा केला आहे) याच्या आणि मूल्यवर्धित कर अधिनियमाच्या कलम ४१ च्या पोट-कलम (४) च्या खंड (ख) अन्वये काढलेली शासकीय अधिसूचना, वित्त विभाग, क्र. मूल्यवर्धित कर. १५०६/प्र.क्र.-१३५-ब/कराधान-१, दिनांक ३० नोव्हेंबर २००६ याच्या तरतुदीन्वये कोणत्याही विक्रेत्याने किंवा व्यक्तीने केलेल्या विक्रीच्या किंवा खरेदीच्या बाबतीत केलेले कराचे कोणतेही निर्धारण, अपील, पुनर्विलोकन, आकारणी किंवा संकलन, अथवा अशा निर्धारणाच्या, अपिलाच्या, पुनर्विलोकनाच्या, आकारणीच्या किंवा संकलनाच्या संबंधात हाती घेतलेली कोणतीही कारवाई किंवा केलेली गोष्ट ही, जणू काही, असे निर्धारण, पुनर्विलोकन, आकारणी किंवा संकलन अथवा अशी कारवाई किंवा गोष्ट ही, उक्त अधिनियमाद्वारे सुधारणा केलेल्या मूल्यवर्धित कर अधिनियमान्वये यथोचितरीत्या करण्यात आली होती, हाती घेण्यात आली होती किंवा

२०२५ चा
महा. १०.

२००५ चा
महा. ९.

करण्यात आली होती असे समजून वैध असल्याचे व अंमलात असल्याचे मानण्यात येईल, आणि त्यानुसार,—

(क) अशा कोणत्याही कराचे निर्धारण, अपील, पुनर्विलोकन, आकारणी किंवा संकलन या संबंधात, राज्य शासनाने किंवा राज्य शासनाच्या कोणत्याही अधिकाऱ्याने किंवा इतर कोणत्याही प्राधिकाऱ्याने केलेल्या किंवा हाती घेतलेल्या सर्व कृती, कार्यवाह्या किंवा गोष्टी या, सर्व प्रयोजनांसाठी, कायदानुसार करण्यात आल्या असल्याचे किंवा हाती घेण्यात आल्या असल्याचे आणि नेहमीकरिता करण्यात आल्या असल्याचे किंवा हाती घेण्यात आल्या असल्याचे मानण्यात येईल;

(ख) अशा प्रकारे प्रदान केलेल्या कोणत्याही कराच्या परताव्यासाठी, कोणत्याही न्यायालयात किंवा कोणत्याही न्यायाधिकरणासमोर, अधिकाऱ्यासमोर किंवा इतर प्राधिकाऱ्यासमोर कोणताही दावा, अपील, अर्ज किंवा इतर कार्यवाह्या दाखल करण्यात येणार नाहीत किंवा चालविता येणार नाहीत किंवा चालू राहणार नाहीत; आणि

(ग) कोणतेही न्यायालय, न्यायाधिकरण, अधिकारी किंवा इतर प्राधिकारी, अशा कोणत्याही कराच्या परताव्याचा निर्देश देणारा कोणताही हुकूमनामा किंवा आदेश अंमलात आणणार नाही.

(२) शंका निरसनार्थ, याद्वारे असे घोषित करण्यात येते की, पोट-कलम (१) मधील कोणत्याही गोष्टीचा, एखाद्या व्यक्तीला,—

(क) पोट-कलम (१) मध्ये निर्दिष्ट केलेल्या कराच्या कोणत्याही निर्धारणाच्या, अपिलाच्या, पुनर्विलोकनाच्या, आकारणीच्या किंवा संकलनाच्या बाबतीत, उक्त अधिनियमाद्वारे सुधारणा केलेल्या, मूल्यवर्धित कर अधिनियमाच्या तरतुदीनुसार, हरकत घेण्यापासून; किंवा

(ख) उक्त अधिनियमाद्वारे सुधारणा केलेल्या, मूल्यवर्धित कर अधिनियमान्वये कराच्या स्वरूपात तिच्याकडून येणे असलेल्या रकमेपेक्षा तिने अधिक प्रदान केलेल्या कोणत्याही कराच्या परताव्याची हक्कमागणी करण्यापासून,

प्रतिबंध होतो असा अन्वयार्थ लावण्यात येणार नाही.